

Hírek – News

Sikerrel megvédett disszertációjuk alapján a "földtudomány doktora" minősítést nyertek:

GALÁCZ András: "A Mecsek-hegység batho képződményeinek biosztratigráfiája és ammonitesz-faunájának kiértékelése" című akadémiai doktori értekezésével.

Opponensek: HAAS János, KORDOS László, NAGY Elemér

VÖRÖS Attila: "Magyarország jura brachiopodái. Faunafejlődés és paleobiogeográfia a Tethys nyugati részén" című akadémiai doktori értekezésével.

Opponensek: BÁLDI Tamás, HAAS János, NAGY Elemér

MONOSTORI Miklós: "Ostracodák mint az öskörnyezeti rekonstrukció eszközei" című akadémiai doktori értekezésével.

Opponensek: HAAS János, KEDVES Miklós

*Miskolci Egyetem, Bányamérnöki Kar
1995–1997*

Az egyetem Bányamérnöki Kara 1995. szeptember 9-én dr. BÉRCZI Istvánnak, 1996. szeptember 7-én dr. JUHÁSZ Andrásnak *Pro Facultate Rerum Metallicarum* kari emlékérmét adományozott.

1996. szeptember 25-én sikeres *habilitációt* tett dr. Bérczi István, dr. EGERER Frigyes, utóbbit a Magyar Köztársaság Elnöke 1997. júniusi hatállyal a Bányamérnöki Kar Ásvány és Kőzettani Tanszékére egyetemi tanárnak nevezett ki.

1996-ban "*dr. univ.*" fokozatot szerzett MÁDAI Ferenc

PhD fokozatot adományozott az egyetem Doktori Tanácsa:

1996-ban dr. HAMORNÉ dr. VIDÓ Máriának, 1997-ben dr. BÁN Miklósnak, dr. CSERNY Tibornak, FARKAS Sándorné dr.-nak dr. HAMOR Tamásnak, dr. JUHÁSZ Györgyinek.

Bányamérnöki oklevelet szerzett a Műszaki Földtudományi Szakon:

1996: ÁBEL Attila, BODÓ Balázs, EPERJESI Béla Szilveszter, FEDOR Ferenc, GERGELY Ágnes, HANDARI Zoltán, HANDARI Zoltáné GYÖRGY Judit, HÉCZEI Tibor, HEGYI Tímea, KISS Katalin, KOLESZÁR Károly, KOVÁCS Péter, LÉNÁRD Levente, MÁDAI Viktor, MIHÁLYI András, VARGA Emília, VARGA Veronika

1997: BALASSÁNÉ HEGYI Adrienn, CSIZMARIK Krisztina, GERGELY Eszter, GYŰRSI Csaba, IMOLAI Gábor, KELEMEN Csilla, KOVÁCS Attila Csaba, KUN Éva, LÉVAI Ferenc, LOBODA Zoltán, REISINGER Krisztián, ROHÁLY István, SZÁVAI Kitti, TÓTH Emese

*József Attila Tudományegyetem
1994–1997*

Habilitáció:
dr. SZŐÖR Gyula, (1994)
dr. ÁRKAI Péter (1995)
dr. HETÉNYI Magdolna (1995)

Egyetemi magántanár:
dr. ÁRKAI Péter (1996)

PhD fokozat (földtan): dr. Pápay László dr. SZABADOS Csaba (1997), PÁL MOLNÁR Elemér (1998, folyamatban)

Geológiai specializációjú egyetemi végzettség:

1994: RAUCSIK Béla, SZÖLLŐSY László,
1995: KISS Gábor, KOCSI Zoltán, SZÉL Szilvia,

1996: KÁRPÁTI István, TARNAI Tamás, TÓTH András, VETRŐ Krisztina

1997: KÖBOR Balázs, KOVÁCS Gábor, SCHUBERT Félix

*Eötvös Loránd Tudományegyetem,
Természettudományi Kar
1995–1997*

A tudományos minősítések rendszerének átszervezését követően, 1995–1997 között, az ELTE Doktori Tanácsa által, geológusok részére kiadott PhD fokozatok listája*

ANDÓ József (K), BAGOLYNÉ ÁRGYELÁN Gizella (D), BALLA Zoltán (K), BILIK István (kd), BOHN Péter (K), BUDAI Tamás (D), BUDINSZKYNÉ SZENTPÉTERY Ildikó (D), CSONGRÁDI Jenő (kd), DITRÓI PUSKÁS Zsuzsanna (kd), ERDÉLYI Gáborné TÓTH Erzsébet (D), FODOR László (kf, Paris), FÓZY István (D), GATTER István (kd), GÖRÖG Ágnes (D), GYARMATI Pál (K), HABLY Lilla (K), HIPS Kinga (D), JUHÁSZ Erika (K), KAISER Miklós (kd), KASZAI Pál (K), KLEB Béla (K), KOVÁCSNÉ BODROGI Ilona (K), KOVÁCS P. Gábor (D), LELKES György (kd), LESS György (K), MÁDLNÉ SZÓNYI Judit (D), MAGYAR Imre (D), MAGYARI Árpád (D), Mohamed Ali MATTASH (K), MOLNÁR Ferenc (D), NÁDOR Annamária (D), NAGY Béla (K), PAPP Gábor (D), POLGÁRI Márta (K), PÓSFALVI Mihály (D), SOÓS Miklós (D), SZABÓ Csaba (kf, USA), SZTANÓ Orsolya (kf, Utrecht), SZUROMINÉ KÖREZC Andrea (D), TÖRÖK Ákos (D), WEISZBURG Tamás (kd)

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán geológus diplomát szerzett hallgatók névsora**

1995/96 tanév: ANGELUS Béla (K), ARDAY Attila (K), BEREZCZ Tamás (K), BERTA Gabriella (K), BORSOS Tamás (CHV), CSURGAI HORVÁTH Zsolt (CHV), DEÁK Ferenc József, FÖLDING Gábor (K), HALUPKA Gábor, HARANGI (KOVÁCS) Rita, ILLÉS Klára (CHV), INCZE Szilvia, JÓSVAI József (CHV), KISS Attila (K), KISS Károly (CHV), KOROKNAI Balázs, MEDVE András (K), SZÍVES Otília, PAPP Tamás, (CHV)

1996/97 tanév: ÁDÁM László (CHV), BAJNÓCZI Bernadett (Sz), BECZE Zsolt, FARAGÓ Éva, HÁDEN Sándor, HORVÁTH Péter, KONDOROSY Szabolcs, KUN JÁGER Emese, MARKOVITS Péter (K), PÁKOZDI Gábor (CHV), REZESSY Attila, SZÉKVÖLGYI Katalin, TIHOR Gyöngyi, TOLNAY Katalin (CHV), THIERRY Tibor (GM)

TARI Gábort, társulatunk tagját 1997 októberében az Amerikai Földtani Társulat Nemzetközi osztályának elnökévé választották. A közelmúltban a houstoni Rice Egyetem Geológia és Geofizika tanszékén tanársegédi kinevezést is kapott.

A budavári önkormányzat 1997. április közepén ismét megnyitotta a látogatók előtt a Várnegyed különleges látványosságát, a Várbarlangot. A nagyközönség a mintegy 4 km-nyi mesterséges áttörésekkel összekötött barlangláncolat egynegyedét láthatja 40 perces vezetés mellett. A bejárat a várbeli Dárda utcában, az Országház u. 16. mellett van.

* A listát a TTK Tudományszervezési Osztálytól kapott alapadatok felhasználásával MINDSZENTY A. állította össze. Jelmagyarázat: K = kandidátusi fokozat alapján, D = ELTE egyetemi doktori cím átminősítése révén, kd = korábban szerzett ELTE egyetemi doktori cím alapján, az azóta végzett tudományos munkát figyelembevevő odaítélés révén, kf = külföldön szerzett fokozat honosítás révén

** Jelmagyarázat: K = környezetföldtani szakirányú képzésben részesült. CHV = szénhidrogén és vízföldtani szakirányú képzésben részesült, Sz = "szilárd ásványi nyersanyagok kutatása" szakirányú képzésben részesült, GM = geometematikai szakirányú képzésben részesült (A "szakirányú képzés" speciális órarendet és a szakiránynak megfelelő tematikájú diplomamunkát takar)

1997-ben elhunyt tagtársaink:

JENEINÉ JAMBRIK Rozália a Miskolci Egyetem tanszékvezetője (1997. április 23)
DEÁK István (1997. augusztus)

MEZŐSI József tiszteleti tag (1997. augusztus 18.)

Összeállította: RADÓCZ Gyula

Könyvismertetés

Anthony F. RANDAZZO – Douglas S. JONES (szerk.)
Geology of Florida

(ISBN 0-8130-1496-4, University Press of Florida, Gainesville, 1997, 327 p.)

Florida államnak 30 év után ismét van korszerű földtani monográfiája! A cím és a bevezető mondat láttán sokan tehetik fel a kérdést, mivel érdemelte ki e hazánktól oly távol eső táj földtani összefoglalója, hogy a Magyarhoni Földtani Társulat tagjainak figyelmébe ajánljam. A válasz összetett. A Floridai-félsziget a világ egyik legnagyobb, legstabilabb és ezért igen régóta tanulmányozott karbonátplatformja, a nyílt karsztöbrök, az ún. "sinkhole"-k és a recens karbonátképződés mintaterülete, a Föld egyik leghíresebb mocsarának az Everglades-nek a hazája. Ezekből követezően Florida a karbonátszedimentológusok, szerves kőzettani szakemberek, karszt hidrogeológusok Mekkája.

Mindezek mellett a mű további tanulsággal is szolgálhat a magyar geológus olvasó számára. Egy ország földtanát bemutatni kívánó előtt két megoldás kínálkozik. Többéves, monstre vállalkozás keretében, szűk szakmai körnek szóló többkötetes mű létrehozása, vagy rövidebb, közérthetőbb, színesebb, kaleidoszkópszerű összefoglalás megszerzése. Anthony F. RANDAZZO (University of Florida) és Douglas S. JONES (Florida Museum of Natural History) ez utóbbit választotta, véleményem és az első forgalmazási adatok szerint teljes sikerrel.

A színes, kemény kötésű borító 327 oldalt fog össze, ezen belül 270 ábra, 13 táblázat

és 12 színes oldal kapott helyet. A tizenégy tematikus cikk szerzői egy sor neves intézmény: University of Florida, University of South Florida, Florida Geological Survey, United States Geological Survey, Florida Museum of Natural History kutatói közül kerültek ki.

A monográfia Florida geomorfológiájának bemutatásával kezdődik, ezután a félsziget aljzatának tektonikai fejlődéstörténetét és geokémiáját taglalja két cikk. Ugyancsak két tanulmány tárgyalja a félsziget felépítményének üledékes fejlődéstörténetét a mezozoikumtól a holocénig. Tömör és szakszerű összefoglalás mutatja be Florida hidrogeológiáját, majd két őslénytani értekezés következik Florida tengeri puhatestű és emlős fossziliáiról. Mindössze egy rövid cikk ismerteti a fellelhető ásványi nyersanyagokat, majd a partvonal recens földtani folyamatait tárgyaló tanulmány vezeti be a kétrészes paleoóceánográfiai szekciót, melyből a második cikk az állam legfontosabb szilárd ásványi nyersanyagának, a foszforitnak a keletkezésével foglalkozik. Ezt egy terjedelmes környezetföldtani ismertető követi, majd az értekezések sorát némi logikai buktatóval a Florida Keys földtani tanulmánya zárja. A könyv végén teljességre törekvő irodalomjegyzék és tárgymutató található.

A fentiekből kitűnhet, hogy a szerkesztés logikai vonala helyenként meg-megsza-

kad, ez a hiba azonban eltörlül a könyv érdemei mellett. A tanulmányok szövegezése egyszerű és a nem geológusok számára is többé-kevésbé érthető. A könyvnyelvi emészthetőséget szemléletes ábrák sokasága segíti elő. A cikkek belső szerkezete is az egyszerűséghez közelít, ami ismételtelen a szerkesztők munkáját dicséri. Mindez nem megy a tudományos igényesség rovására, sőt a tanulmányok javarésze igazi "state of art review", azaz az elkészültekkel rendelkezésre álló forrásmunkák szabatos szintézise.

A könyv ára igen jutányos, 39.95 USD, melynek esetenkénti 30%-os diszkontálásával magyar geológusnak is elérhető az élvezetes szakkönyv. További érdekes adalék, hogy a szenior szerkesztő Anthony F. Randazzo professzor a közelmúltban fél évet töltött Fulbright ösztöndíjasként a Magyar Állami Földtani Intézetben és így igen jó kapcsolatban áll több hazai kutatóval.

Jószívvvel ajánlom tehát e könyvet Florida földtanát nem ismerők és ismerők, specialisták, egyszerű érdeklődők és monográfiai írók, azaz minden tagtársam figyelmébe.

HÁMOR Tamás

Magyar bányászat évezredek története

című két kötetes mű az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület kiadásában.

Az I. kötet a történelmi Magyarország bányászatáról számol be a honfoglalástól napjainkig. A II. kötet azoknak a bányavidékeknek és vállalatoknak a történetét tartalmazza, amelyek az ország területén vannak és működnek.

Nagyon érdekes, hogy az I. kötet bevezetőjében a Szerkesztőbizottság az alábbiakat fogalmazta meg: "A bányászat jelentőségének, működésének megítélése az évezredek során igencsak változatos volt. Ám azok a bányászok, akik ezt a gyakran történelemformáló szakmát művelték, művelik, mindenképpen megérdemlik a társadalom megbecsülését. Munkánkkal nekik is emléket kívánunk állítani..."

E sorok nagyon összecsengenek Georgius AGRICOLA 1546-ban megfogalmazott gondolataival, mely szerint "...a bányászat kérdésében az emberek között a vélemények mindig erősen eltérők, és egyesek szenvedélyesen hangoztatják nagy jelentőségét, mások viszont annál keményebben szidalmazzák!..." (A könyv szerzői és a sorok írója is az előbbieket hangsúlyozzák.)

Az I. kötetet (8 fejezet, 695 oldal) dr.h.c.dr. FALLER Gusztáv, dr. KUN Béla és dr. ZSÁMBOKI László szerkesztette.

I. A Kárpát-medence hasznosítható szilárd és ásványi nyersanyag előfordulásainak földtani áttekintése. (Írta: dr. NÉMEDI VARGA Zoltán)

II. Bányászat az Árpádok korában (896-1301). (Írta: dr. ZSÁMBOKI László)

III. Magyarország nemes ércbányászatának virágkora (1301-1550). (Írták: dr. BÁNKI Imre, MOLNÁR László)

IV. A bányászat az ország három részre szakadásának idején a XVI. sz. közepétől 1711-ig. (Írta: SZEMÁN Attila)

V. Bányászat a Sztamári béke és a kiegyezés között (1711-1867). (Írta: dr. ZSÁMBOKI László)

VI. A magyar bányászat a kiegyezéstől a II. világháborúig. (Írták: CSATH Béla, dr.h.c.dr. FALLER Gusztáv, dr. GERGELY Ernő, dr. ZSÁMBOKI László, dr. KUN Béla)

VII. A bányászat a központi tervezés gazdaságban előzményekkel és következményekkel. (Írta: dr.h.c.dr. FALLER Gusztáv)

VIII. Pillantása jövőbe (Írta: dr.h.c.dr. FAL-
LER Gusztáv)

A Függelék rész a magyar bányászat tör-
téneti, statisztikai adatsorait, a bányá-
szattal kapcsolatos mértékeket és átszámí-
tásokat, valamint a bányászattal kapcsola-
tos helységek jegyzékét tartalmazza, a kö-
tetet térképmelléletek is díszítik.

A BENKE István és REMÉNYI Viktor által
szerkesztett, 752 oldalas II. kötet négy fe-
jezből áll. Ez a kötet azoknak a bányavi-
dékeknek, bányavállalatoknak, intézmé-
nyeknek és egyéb vállalatoknak a törté-
netét foglalja össze, amelyek az ország je-
lenlegi területén vannak. Bemutatja fejlő-
désüknek körülményeit és iparpolitikai
hátterét.

A/ Szénbányászat

I. A borsodi szénmedence bányászata. (Ír-
ták: MÁNDY András és dr. ZSAMBOKI
László)

II. Brennbérgbánya. (Írta REMÉNYI :Viktor)

III. Dorog-Esztergom vidék szénbányá-
szata (Írta: PÁL Dénes)

IV. A Középdunántúli szénbányászat. (Ír-
ták: JÁRMAI Ervin, KISS Tamás, KOZMA
Károly, dr. OROSZ Elemér)

V. Mátraalja és Bükkalja lignitbányászata.
(Írta: PRIBULA Nándor és dr. SZABÓ Imre)

VI. A mecseki feketekőszénbányászat. (Ír-
ták: dr. ÁCS Zoltán, dr. KONCSAG Károly,
MESTER József, PÁLLFY Attila, SOLYMOZI
Franciska, SZIRTES Béla, TISZAI László)

VII. A pilisi szénbányászat. (Írták:
dr. BÁNKI Imre, TÓTH Árpád)

IX. A tatabányai és oroszlányi szénbányá-
szat (Írták JEKAVA Szilveszter, KÓBÁ-
NYAI Ferenc, NAGY György, VÉR László)

B/ Érc és ásványbányák

I. Bauxitbányászat. (Írta: dr. FAZEKAS Já-
nos)

II. Úránérc bányászat. (Írta: SZOMOLÁNYI
Gyula)

III. Érc és ásványbányászat. (Írta: dr. KUN
Béla)

C/ Szénhidrogénbányászat. (Írták: dr. DANK
Viktor, KASSAI Lajos)

D/ A bányászathoz kapcsolódó tevékeny- ségek

I. A magyarországi mélységi vízkutatás.
(Írta: CSATH Béla)

II. Kutatástervezés. (Írta: KÁRPÁTY Lóránt)

III. Bányászati mélyépítés. (Írta: BENKE Ist-
ván)

IV. A bányagépgyártás. (Írta: dr. ÉRSEK
Elek)

Külön kiemelendő, hogy mindkét kötet
egyes fejezeteiben igen sok fénykép, ábra
található.

Miután a magyar bányászat átfogó törté-
netének megírására még nem került sor,
így érthető, hogy a kiadást követő napok-
ban a könyvet szinte "elkapkodták". Elővé-
telben és a megjelenést követő napokban
a kötetek több mint 90%-át vásárolták
meg, így ma már a I. és II. kötet csak igen
korlátozott példányszámban rendelhető
meg az OMBKE titkárságán (1027 Buda-
pest, Fő u. 68., telefon 2017337, ügyintéző
CSUKÁS Lajosné). A I-II. kötet ára jelenleg
4.480,- Ft, mely összeg az ÁFÁ-t is tartal-
mazza. A két kötetes mű igen színvonalas,
szép kiállítású, előállítása a Római Kiadó
és Nyomdaipari Bt. igényes szakmai mun-
káját dicséri.

dr. Horn János